

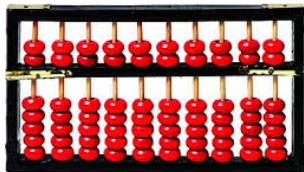
Dele af datalogiens historie

DM573

Rolf Fagerberg

Teknologi

2000 BC

Kugleramme (abacus)

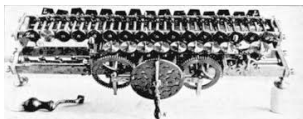
1642 AD

Pascals mekaniske
additionsmaskine

Teknologi

1673

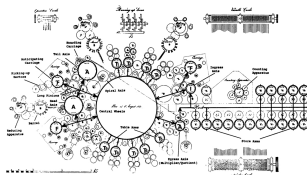
Leibniz' mekaniske
maskine til plus, minus,
gange, dividere

1801

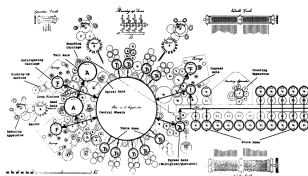
Jacquards programmerbare
væv med hulkort

1837 (udtænkt)

Babbage's "analytical machine"
General-purpose, programmerbar,
digital, med hukommelse, input
og output

1837 (udtænkt)

Babbage's "analytical machine"
General-purpose, programmerbar,
digital, med hukommelse, input
og output

1843

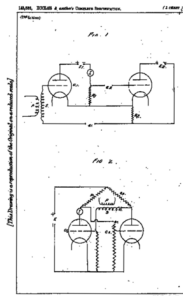
Ada Lovelace beskriver, hvordan maskinen kan programmeres til at løse et konkret matematisk problem (verdens første computerprogram).

1907

De forest's radiator –
strøm kan styre strøm.
Heraf kan bygges logiske
gates (AND, OR, . . .).

1918

Første elektroniske flip-flop
(1-bit hukommelse),
Eccles-Jordan

Alle teknologier og ideer nødvendige for at lave en general-purpose, programmerbar, digital, elektronisk computer nu til stede.

Teknologi

Men beregningsmaskiner var stadig mekaniske, specialiserede (og i nogle tilfælde analoge) i 1930'erne (og stadig i brug langt efter).

1931

MIT Differential Analyzer
(Vannavar Bush)

Teknologi

De første general-purpose, programmerbare, digitale computere: 1941 (delvis elektromekaniske) til 1948 (fuldt elektronisk, program i hukommelse).

Eksempler:

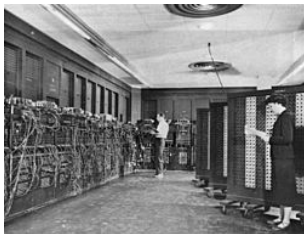
1941

Konrad Zuse's Z3

Teknologi

1946

ENIAC, Univ. of
Pennsylvania

1948

Manchester Univ. "Baby"

Teknologi

1947

Transistor (Bardeen, Brattain, Shockley)

1958

Integrated circuits (Kilby)

Teknologi

1960-nu

Mainframes (her IBM 360)

Teknologi

1960-nu

Mainframes (her IBM 360)

1974-nu: Personlige computere.

Her: Altair, Apple I, Apple II, Commodore PET, ZX80, IBM PC (1981).

Teknologi

1964

Engelbart's mus

1975

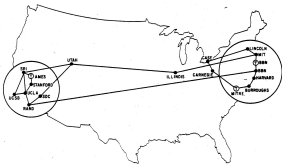

Xerox PARC Alto

1980-nu: laptops, tablets, smartphones, spillekonsoller.

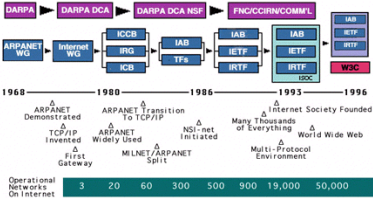
Teknologi

1969

ARPANET

Senere

Internettet

Teori

- ▶ 300 BC: Euclids algoritme (analyse 1844 AD, Gabriel Lamé)
- ▶ 1837: Plan for programmerbar computer (Charles Babbage)
- ▶ 1854: Boolean algebra (George Boole)
- ▶ 1847: Gradient descent (Augustin-Louis Cauchy)
- ▶ 1901: Radixsort algoritme
- ▶ 1926: Minimum Spanning Tree algoritme (Otakar Borůvka)
- ▶ 1936: Turingmaskiner (Alan Turing)
- ▶ 1936: Uberegnelige problemer (Alonzo Church, Alan Turing)
- ▶ 1944 (...67...): Neural networks (Warren McCullough, Walter Pitts, (... , Shun'ichi Amari,...))
- ▶ 1945: Mergesort algoritme (John von Neumann)
- ▶ 1955±: Højniveau sprog og compilere (John W. Backus, Grace Hopper,...).
- ▶ 1959: Korteste veje algoritme (Edsger Dijkstra)
- ▶ 1961: Quicksort algoritme (Tony Hoare)

Teori

- ▶ 1961: Packet switching networking (Paul Baran)
- ▶ 1965: Komplexitetsteori (Juris Hartmanis, Richard E. Stearns, Jack Edmonds)
- ▶ 1968: Første lærebøger i datalogi (Donald Knuth)
- ▶ 1968: A^* (Peter Hart, Nils Nilsson, Bertram Raphael)
- ▶ 1971: NP-fuldstændighed, $P=NP?$ (Stephen Cook, Richard Karp)
- ▶ 1976: Public-key krypteringsprincip (Whitfield Diffie, Martin Hellman)
- ▶ 1977: RSA krypteringsalgoritme (Ron Rivest, Adi Shamir and Leonard Adleman)
- ▶ 1989: WWW (HTTP/HTML) (Tim Bernes-Lee [1945, Vannavar Bush])
- ▶ 1996: PageRank algoritme (Larry Page, Sergey Brin)
- ▶ 2002: PRIMTAL algoritme (Manindra Agrawal, Neeraj Kayal, and Nitin Saxena).

Morale

Datalogi er:

- ▶ Ideer skabt af mennesker.
- ▶ **Dynamisk**, ikke statisk (nye ideer og resultater produceres hele tiden).